

„Věčný život“ pro nás křesťany neoznačuje pouze život, který trvá bez konce, nýbrž novou kvalitou existence, plně ponořené do lásky Boha, který osvobozuje od zla a od smrti a staví nás do společenství se všemi bratry a sestrami, kteří se podílejí na téže Lásce. Věčnost tedy může být už přítomna ve středu pozemského a časného života, když je duše prostřednictvím milosti spojena s Bohem, svým posledním základem. *Všechno pomíjí, jen Bůh se nemění*, říká jeden žalm, a také: *„Ač mé tělo i mé srdce chřadne, Bůh bude navěky skála mého srdce a můj podíl“* (Ž 73, 26). Všichni křesťané, povolání ke svatosti, jsou mužové a ženy, pevně zakotvení v této skále, mají nohy na zemi, ale srdce již v nebi, v konečném přibytku Božích přátel.

Benedikt XVI. 1. 11. 2006

Dnešní slavnost nám napomáhá uvědomit si základní pravdu křesťanské víry, kterou vyznáváme v Krédu – tedy společenství svatých. Co to znamená, společenství svatých? Je to společenství, které se rodí z víry a sjednocuje všechny, kteří ve křtu náleží ke Kristu. Jedná se o duchovní spojení – všichni jsme sjednoceni! – které není zlomeno smrtí, nýbrž pokračuje v jiném životě. My zde dole na zemi, společně s těmi, kdo vstoupili do věčnosti, utváříme jedinou velkou rodinu. Zachovává se tato rodinná důvěrnost.

Toto nádherné společenství, tato nádherná společná jednota mezi nebem a zemí se nejvýrazněji a nejsilněji naplňuje v liturgii, a především ve slavení eucharistie, která vyjadřuje a uskutečňuje nejhlubší jednotu mezi členy církve. V eucharistii se totiž setkáváme se živým Ježíšem a jeho silou a skrze Něj vstupujeme do společenství s našimi bratry ve víře – s těmi, kteří žijí s námi zde na zemi, i těmi, kteří nás předešli do jiného života, života bez konce. Tato skutečnost nás naplňuje radostí. Je krásné mít mnoho bratří ve víře, kteří kráčí po našem boku, podporují nás svou pomocí a společně s námi se ubírají toutéž cestou k nebi. A je útěšné vědět, že jsou jiní bratři, kteří již nebe dosáhli, očekávají nás a modlí se za nás, abychom společně mohli na věčnosti nazírat Otcovu slavnou a milosrdnou tvář.

Ve velkém společenství svatých chtěl Bůh vyhradit první místo Ježíšově matce. Maria stojí ve středu společenství svatých jako jedinečná ochránkyně pouta, pojícího univerzální církev s Kristem. Je to rodinné pouto a Ona je Matkou, naší Matkou. Pro člověka, který chce Ježíše následovat na cestě evangelia, se Maria stává bezpečnou průvodkyní, protože je první učednicí. Je to starostlivá a pozorná matka, které je možné svěřit všechny touhy a nesnáze.

Modleme se společně ke Královně všech svatých, aby nám pomohla velkoryse a věrně odpovídat Bohu, který nás volá, abychom byli svatí jako On je svatý (srov. Lv 19,2; Mt 5,48).

papež František 1. 11. 2014

Prameny, odkazy

Luke T. Johnson – Evangelium podle Matouše – Sacra pagina; Angelo Scarano – www.passtorace.cz; Petr Mareček – www.biblickedilo.cz;

Vydává Pastorační středisko brněnské diecéze
jako součást diecézního biblického programu Vezmi a čti.

Ke stažení na www.vezmiacti.cz.

Další texty v týdnu

Po: Mdr 3,1-9; Řím 8,14-23; Mt 25,31-46

Út: Řím 12,5-16a; Lk 14,15-24

St: Řím 13,8-10; Lk 14,25-33

Čt: Řím 14,7-12; Lk 15,1-10

Pá: Řím 15,4-21; Lk 16,1-8

So: Řím 16,3-9.16.22-27; Lk 16,9-15

Slavnost Všech Svatých – cyklus B

1. listopadu 2015

¹Když Ježíš uviděl zástupy, vystoupil na horu, a když se posadil, přistoupili k němu jeho učedníci. ²Otevřel ústa a učil je: ³„Blahoslavení chudí v duchu, neboť jejich je nebeské království. ⁴Blahoslavení plačící, neboť oni budou potěšeni. ⁵Blahoslavení tiší, neboť oni dostanou zemi za dědictví. ⁶Blahoslavení, kdo lační a žízňají po spravedlnosti, neboť oni budou nasyceni. ⁷Blahoslavení milosrdní, neboť oni dojdou milosrdenství. ⁸Blahoslavení čistého srdce, neboť oni budou vidět Boha. ⁹Blahoslavení tvůrci pokoje, neboť oni budou nazváni Božími syny. ¹⁰Blahoslavení, kdo jsou pronásledováni pro spravedlnost, neboť jejich je nebeské království. ¹¹Blahoslavení jste, když vás budou kvůli mně tupit, pronásledovat a vyhaně vám připisovat každou špatnost; ¹²radujte se a jásejte, neboť máte v nebi velkou odměnu.“

Mt 5,1-12a

Úvod k meditaci

Šťastní ti, kdo jsou pokorní, šťastní ti, kdo přináší pokoj, šťastní jsou milosrdní, skromní, čistého srdce, vnášejí pokoj a spravedlnost... Ježíš nám touto radostnou zvěstí sděluje, o jaké postoj má věřící křesťan usilovat a prosit. Které z blahoslavenství ke mně v současné době zvláště promlouvá? Jakou konkrétní situaci a jaký můj postoj vytahuje zvěst blahoslavenství na světlo a dává sílu, inspiraci? Za co budu dnes děkovat a o co budu Pána prosit?

Výklad biblického textu

Kontext: Úvod k celému horskému kázání obsahuje čtyři oddíly: prostředí (5,1-2), blahoslavenství (5,3-12), identita Ježíšových následovníků (5,13-16) a učení o Zákoně (5,17-20). Situování (5,1-2) na horu stojí v protikladu k rovině, kam umísťuje Ježíšovo kázání Lukáš (Lk 6,17-20a). Umístěním kázání na horu se Matouš snaží evokovat biblické představy o horách jako místech Božího zjevení a o hoře Sinaji jakožto místě, kde Bůh zjevil svou vůli Izraeli. Povšimněme si však, že Ježíš učí; není tím, kdo učení přijímá – jako Mojžíš.

Blahoslavenství jako celek (5,3-12) obsahují osm blahoslavenství v 3. osobě množného čísla (*Blahoslavení chudí v duchu...*) a jedno blahoslavenství v 2. osobě množného čísla (*Blahoslavení jste...*). Forma blahoslavenství je známa z hebrejské Bible, zvláště z mudroslovných spisů. Žalm 1 je rozšířeným příkladem formy blahoslavenství, v níž je někdo prohlášen za *blahoslaveného* či *šťastného*: *Blaze muži, který se neřídí radami svévolníků...* Nejnapadnější odchylkou novozákonních blahoslavenství od vzorce mudroslovných knih je načasování odměny. Mudroslovné knihy předpokládají, že ctnost či dobré jednání bude odměněno již nyní, kdežto novozákonní blahoslavenství zaslubují plnost života

**Týden
s Božím
slovem**

1. čtení:
Zj 7,2-4.9-14,1

2. čtení:
1Jan 3,1-3

Evangelium:
Mt 5,1-12a

Srovnání:

Mk 3,13;

Lk 6,20-26;

Iz 61,2-3; Jan

16,20; Žl 37,11;

Iz 55,1; Jk 2,13;

Žl 24,3-4; Žid

12,14; 1 Petr 3,14;

1 Petr 4,14;

Mt 23,37; Sk 7,52;

Žid 11,37-38;

Jak 5,10

v Božím království. Jsou tedy v prvé řadě eschatologická, i když předpokládají určitou odměnu již nyní.

Blahoslavenství neslouží jako *vstupní požadavky*, ale spíše vymezují, které vlastnosti a činy lidí potom obdrží plnou a příslušnou eschatologickou odměnu.

1 Když Ježíš uviděl zástupy: Nauka horského kázání není určena jen nejužšímu kruhu učedníků (příčemž *učedníky* v žádném případě nelze omezit jen na *dvanáct apoštolů*).

vystoupil na horu: Od čtenářů se očekává, že si představí kopce na západním břehu Galilejského moře, ale pokusy o určení přesného místa jsou zbytečné. Důležitým teologickým poselstvím je to, že na starověkém Blízkém Východě se hory pokládaly za příbytky bohů a byly posvátnými místy. V Ex 19n je Tóra zjevena Mojžíšovi na hoře Sinaj. Stejně jako Mojžíš obdržel Boží přikázání na Sinaji, tak i Ježíš odhaluje Boží vůli na hoře. U Matouše se důležité události Ježíšova života odehrávají na hoře: pokušení (4,8-10), nasycení čtyř tisíců (15,29-39), proměnění (17,1-9), zatčení (26,30-35) a závěrečné pověření (28,16).

3 Blahoslavení: Každé *blahoslavenství* vyhlašuje, že na tom, kdo je takto označen, *spočine požehnání* od Boha. Blahoslavení: výstižněji by se to dalo přeložit jako *šťastní*. V NZ se tento pojem používá pro označení jedinečné radosti prýstící z účasti na Boží spáse, jak vysvětluje rozvedení posledního blahoslavenství v 5,12: *radujte se a jásejte*. Blahoslavení jsou ti, kdo jásají a plesají, protože mohou prožívat naplnění Božích slibů, příchod Božího království.

chudí v duchu: Lk 6,20 má pouze *chudí*. Slovo *ptóchos* označuje *žebráka*, ne jen chudého člověka s nepatrným majetkem. Blahoslavenství by měla být čtena na pozadí starozákonní tradice o zvláštní Boží péči o chudé: *Jestliže se rozhodneš vzít do zástavy plášť svého bližního, do západu slunce mu jej vrátíš, neboť jeho plášť, kterým si chrání tělo, je jeho jedinou příkryvkou. V čem by spal? (Ex 22,25-27); Bude-li u tebe potřebný někdo z tvých bratrů, vxněkteré z tvých bran v tvé zemi, kterou ti dává Hospodin, tvůj Bůh, nebude tvé srdce zpupné a nezavřeš svou ruku před svým potřebným bratrem... Potřebný ze země nevymizí. Proto ti přikazují: Ve své zemi ochotně otevřij ruku svému utištěnému a potřebnému bratru (Dt 15,7-11)*. Chudí v duchu uznávají, že závisí na Bohu a že bez něj by neměli život. Toto kázání bylo hosenou rukavicí především tehdejšími nadutými a zákonickým náboženským vedoucími. Bylo pro ně výzvou, aby se vrátili k učení starozákonních proroků, kteří stejně jako Ježíš učili, že upřímné naslouchání Božím záměrům a jejich vykonávání je důležitější než vnější dodržování obřadů.

nebeské království: Království označuje Boží vládu či svrchovanost, zde převažuje jeho eschatologický význam, i když odměnu již v tomto věku také nelze vyloučit. Výraz *nebesa* je židovský opis slova *Bůh* (viz 1 Mak), který byl zjevně určen k tomu, aby se zabránilo příliš volnému používání Hospodinova jména.

4 Blahoslavení plačící: Toto je nejparadoxnější blahoslavenství: šťastní jsou ti, kdo jsou smutní! Nemusíme *spiritualizovat* tento verš: nejedná se nutně o truchlení pouze nad hříchy či nad morálním zlem. Pozadím je Iz 61,2-3: *...vyhlásit léto Hospodinovy přízně, den pomsty našeho Boha, potěšit všechny, kteří pláčou, pozvednout truchlící na Sijónu, dát jim místo popela na hlavu čelenku, olej veselí místo smutku, závoj chvály místo ducha beznaděje*.

5 Blahoslavení tiší: Tiší, lépe řečeno mírní, s mírem v srdci, jsou ti, kdo se neprosazují ostrými lokty, kdo ovládají hněv, ctižádost, bezohlednou touhu po sebeuplatňování.

8 Blahoslavení čistého srdce: Bylo by chybou myslet zde jen na neproviňování se proti

šestému přikázání! V tomto blahoslavenství jsou zahrnuti ti, kdo mají nitro očištěné od hříchu a prostoupené Boží vůlí a Božím slovem, ti, kdo jsou vnitřně pravdiví.

10 Blahoslavení, kdo jsou pronásledováni pro spravedlnost: Zmínka o *spravedlnosti* je ohlasem čtvrtého blahoslavenství (5,6) a připravuje na požadavek lepší spravedlnosti (5,20). Odměna (*neboť jejich je nebeské království*) spojuje toto blahoslavenství s prvním. Členové matoušovské obce mohli považovat toto blahoslavenství za popis společenského ostrakismu (vyloučení ze společnosti), které museli snášet kvůli svému neobvyklému způsobu praktikování judaismu.

K tématu

Skutky milosrdenství

Nebylo by asi dobré, kdybych si ráno sedl a začal vymýšlet, kterýpak velký skutek milosrdenství bych dnes mohl vykonat. Snad někoho zachránit z hořícího domu? Nebo tonoucího z řeky? Lepší asi bude vstát a vydat se vsříc malým skutkům milosrdenství, které se nám nabízejí téměř na každém kroku. Dovolím si pro inspiraci připojit malý seznam: říct dobré slovo, opatrně zavírat dveře, být za všechno vděčný, křivé slovo nepovažovat hned za urážku, lecco umět milosrdně přehlédnout, uznat to dobré, co udělal druhý...

Přeji vám pěkný den!

Jiří Mikulášek – Kde by se vzalo to dobro?

První znak křesťanů

Ke slavnosti Všech svatých, 1. listopadu 2008

Dnes se radujeme ze životů svatých. Svati jsou pro mě obyčejní lidé, kteří žili neobyčejně dobře. První část této věty platí i o mně, druhá žel nikoli. Ale mám ještě naději. Nemyslím si, že by kterýkoli svatý žil svatě proto, aby se dostal do kalendáře, aby se k němu volalo v litaniích ke cti svatých a aby se jako patron zval ke kolébčím nových křesťanů. Myslím ale, že každý z nich měl světlou hodinu, rok nebo podstatnou část života, kdy dobře a s chutí dělal to, k čemu byl stvořen. Zobrazovat Boha, Pána našeho, tak dobře viditelného v našem bratru Ježíši Kristu.

Když si mohu pamatovat do smrti jména jako například Kennedy, Konfucius či bin Ládin, proč bych si nemohl pamatovat Antonína z Padovy nebo třeba Martina z Tours? Nebo 17letou Ráchel Scottovou z coloradské Columbine High School.

Přátelství se svatými je poněkud nehmotné povahy, ale copak se s každým ze svých přátel stýkáme osobně a denně? Jak mohu do nebe nevolat na toho, kdo byl na Zemi odborníkem v tom, co potřebuji? Jak bych mohl přečkat mizérie doby bez ideálů a útěchy? Přátelé Boží jsou ti, kteří měli pohled upřený na Ježíše. To pro nás znamená přinejmenším: Hlavu vzhůru.

Martin Holík – Pane, ať slyším!

Drazí přátelé,

jak nádherné a útěšné je společenství svatých! Je to skutečnost, která vlévá celému našemu životu jinou dimenzi. Nikdy nejsme sami! Jsme součástí duchovního společenství, kde vládne hluboká solidarita: dobro každého je ku prospěchu všem a naopak, společné štěstí ozařuje jednotlivce. Je to tajemství, které do určité míry můžeme zakoušet již v tomto světě, v rodině, v přátelství, zejména v duchovním společenství církve.

Benedikt XVI. 1. 11. 2009